

EĞİTİM KOMİTESİ KAYNAKÇA KLAVUZU

EĞİTİM NEDİR?

Eğitim,önceden saptanmış esaslara göre insanların davranışlarında belli gelişmeler sağlamaya yarayan planlı etkiler dizesidir. Eğitim, bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak istedik değişme meydana getirme sürecidir.

TÜRKİYE'DE EĞİTİM SİSTEMİ

Türkiye'de eğitim, devletin temel işlevlerinden birisi olup devletin denetimi ve gözetimi altında yapılmaktadır. Millî Eğitim Bakanlığı merkez örgütü, taşra örgütü ve yurtdışı örgütü biçiminde yapılanmıştır. Türk milli eğitim sistemi, örgün eğitim ve yaygın eğitim olmak üzere iki ana bölümden oluşur. 2 yıllık zorunlu kademeli eğitim olarak üç kademeye ayrılmıştır. Birinci kademe dört yıl süreli ilkokul (1. 2. 3. ve 4. sınıf), ikinci kademe dört yıl süreli ortaokul (5. 6. 7. ve 8. sınıf) ve üçüncü kademe dört yıl süreli lise (9. 10. 11. ve 12. sınıf) olarak düzenlenmiştir. Türkiye eğitim sistemi dünyada 31. Sıradadır.

GÜNÜMÜZDEKİ EN İYİ EĞİTİM SİSTEMİNE SAHİP OLAN FİNLANDİYA'NIN EĞİTİM SİSTEMİ

- Finlandiya'da çocuklar 7 yaşından önce okula başlamıyorlar.
- Ergenlik çağına kadar sınav ve ödev çok nadiren uygulanıyor.
- 6 yaşına kadar çocuklara hiçbir değerlendirme testi yapılmıyor.
- Lise son sınıfa kadar öğrenciler arasında rekabet oluşturabilecek her türlü durumdan kaçınılıyor.
- Zeka seviyesi göze alınmaksızın tüm çocuklar aynı sınıfta birlikte ders görüyorlar.
- Okulların hepsinde yemek, sözel eğitim ve öğrenme ortamı eşitliği bulunuyor, sağlıkdiş bakımı hizmeti sunuluyor.
- Finlandiya'daki okullarda en fazla önem verilen şey oyun, oyunlar birer eğitim aracı olarak kullanıldığı gibi özgürlük de tanınıyor.
- Öğretmenler okulda günde 4 saat geçiriyorlar ve her hafta 2 saat profesyonel gelişim uygulaması alıyorlar.
- Yüksek Lisans yapmak zorunlu ve ücretsizdir.
- Finlandiya'daki eğitim sisteminin temelinde "öğretmek" yok, onun yerine çocuklara "öğrenmeyi öğretiyorlar".
- Her öğrenciye özgü esnek bir eğitim modeli var. Standart eğitim yerine öğrenci ve öğretmene göre kisiye özel eğitim de uygulanıyor.

DÜNYADA EN İYİ EĞİTİM SİSTEMİNE SAHİP OLAN 10 ÜLKE (GÜNCEL)

- 1)Finlandiya
- 2)Güney Kore(Uluslararası yapılan sınavlarda başarı yüzdesi fazladır.)
- 3)Hollanda (Köklü bir üniversitelere sahip olması ve öğrencilerin donanımlı bir şekilde mezun olması)
- 4)Danimarka (Yüksek öğrenimi tamamlayan çok fazla kişi vardır.)
- 5)İngiltere (Genel değerlendirme sınavlarıyla öğrencilerin seviyeleri ölçülür.)
- 6)İsveç
- 7)İsrail
- 8)ABD
- 9)Norveç (Eğitimde fırsat eşitliği benimsemiştir.)
- 10)Japonya

DÜNYA GENELINDE EN İYİ EĞİTİM SİSTEMİNE SAHİP OLAN ÜLKELER NASIL BELİRLENİR?

Dünyada en iyi eğitim veren ülkeler sıralanırken, bazı kriterler baz alınmaktadır. Bu kriterlerden bazılarını şu şekilde sıralamak mümkündür:

- Ülkede yer alan devlet okullarının durumu
- Öğrencilerin üniversiteye gitme oranları
- Eğitimin kalitesi
- Ülkede genel eğitim seviyesinin durumu
- Öğrencilerin sınavlardaki başarı durumları
- İyi eğitime ulaşılabilirlik durumu
- Kişilerin aldıkları eğitimden tatmin olma durumu
- Mezunların yeterlilik durumu ve iş bulabilme oranlar

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) tarafından geliştirilen ve Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı olarak adlandırılan PISA bu konuda en güvenilir raporları hazırlamaktadır.

Sorular;

- Eğitimin amacı nedir?
- ➤ Bir ülkenin eğitim sisteminde neye önem verilmelidir?
- > Öğrenciler sorumluluk duygusu ne zaman ve nasıl kazandırılmalıdır?
- Eğitim sistemimizin bazı ülkelere göre eksiklikleri nelerdir? (Bunun için neler yapmalıyız hangi politika yollarını izlemeliyiz?)
- Finlandiya en iyi eğitim sistemine sahip olan bir ülkedir. Peki sizce Finlandiya'daki eğitim sistemini en iyi eğitim sistemi yapan durum nedir?
- > Finlandiya'daki eğitim sistemi yeterli midir?

FORMAL VE İNFORMAL EĞİTİM NEDİR?

FORMAL EĞİTİM;

- Eğitim, planlı ve sistemli bir şekilde gerçekleşir.
- FORMAL EĞİTİM ÖRGÜN VE YAYGIN OLMAK ÜZERE İKİYE AYRILIR.

Formal eğitimin temel unsurları;

- o Belirli bir amaç doğrultusunda sunulmaktadır,
- o Planlı bir şekilde gerçekleştirilmektedir,
- o Kişiler bazı kazanımları öğrenmektedir,
- o Eğitim programının zamanı bellidir,
- o Eğitimin kimin tarafından verileceği bellidir,
- o Sonuç çıktıları hedeflenmektedir.

1.ÖRGÜN EĞİTİM

- Belirli yaş gruplarını kategorize ederek eğitmeyi amaçlayan eğitim sürecidir.
- Örnek: Okul Eğitimi
- Pandemi Döneminde Uzaktan Eğitim uygulaması da girdi.

2.YAYGIN EĞİTİM:

- Toplumun ihtiyaçları ışığında belli bir amaca yönelik, geneli kapsayacak türden çeşitli eğitimlerin verildiği ve bu eğitimlerin kurumların belirleyeceği takvim ve saate bağlı kalınarak yapıldığı, talep edenlerin başarılı olması halinde ise karşılığında sertifika aldıkları eğitim sürecidir.
- Örnek: Yabancı dil kursları, bilgisayar kursları, aşçılık ve mutfak eğitimleri...

INFORMAL EĞİTİM:

- BELİRLİ BİR PLAN VE SİSTEM SÖZ KONUSU DEĞİLDİR.
- İNFORMAL EĞİTİM SARGIN EĞİTİMİ DE İÇERİSİNDE KAPSAR.
- Örnek: Açıköğretim kurumları

İnformal eğitimin temel unsurları ise;

- o Plansız bir şekilde süreç gelişimi vardır.
- o Sistematik eğitim metotları yoktur.
- o Sınırları net olarak belirlenmiş bir eğitim çıktısı yoktur.
- o Sonuç çıktıları kestirilemeyebilir,
- o Belirli bir zaman kısıtlaması yoktur,
- o Belirli bir eğitmen tarafından verilmeyebilir.
- o Mekan sınırlaması yoktur.
- o Ömür boyu sürebilmektedir.

SARGIN EĞİTİM;

- Bireylerin kendi kendilerine edindikleri becerilerine verilen addır.
- Kişinin boş zamandaki bilgi, birikim ve beceriler.
- Örnek: Kişinin kendi kendine öğrenerek örgü yapması ...

SORULAR:

- Sizce informal eğitimin bir öğrenciye nasıl bir yararı ve nasıl bir zararı olur?
- > Sizce insanların formal eğitim mi yoksa informal eğitim mi görmesi gerekir?(Neden)
- Sargın eğitim için dünya genelinde ve Türkiye de öğrencilerin yeterli imkanı var mı?

EĞİTİMDE PROJE NEDİR?

Proje yaklaşımı eğitim programları; belirli bir zaman süresince devam eden bir ürün gösterisi ya da bir performansı, planlama ve oluşturmaya yönelik olarak çocuklara yeni bilgi ve beceriler kazandıran programdır.

• Başarılı bir proje nasıl olmalıdır?(Aşamaları Nelerdir?)

Kaliteli Bir Proje Nasıl Olmalıdır?

- Proje ortak hedeflere sahip olmalı ve plan kapsamında olmalıdır.
- Proje uygulayıcısı öğretmenlerin projeye önemli katkıları olmalıdır
- Proje aktivitelerinde öğrenciler aktif biçimde yer almalıdır.
- Etkili bir işbirliğine yer vermek şarttır.
- SORULAR;
  - > Ne gibi projeler yapılmalı ve geliştirilmeli?
  - > Bu projelerin öğrenciye gelişim olarak nasıl bir katkıda bulunur?
  - > Bu projelerin dikkat çekmesi için neler yapılması gerekir?
  - > Öğrencilerdeki potansiyeller nasıl ortaya çıkarılabilir?

EĞİTİMDE FIRSAT EŞİTSİZLİĞİ

Eşitlik kavramının eğitime uyarlanması sonucunda eğitimde fırsat eşitliği kavramını ortaya çıkıyor. Kısacası, eğitime yönelik hizmetlerden yararlanmak için öncelikle kişiler arası eşitlikten söz edilmesi gerekir. Bu açıdan bütün öğrenciler becerileri ve yeteneklerini en iyi şekilde geliştirebilmek için eşit hakka sahip olması gerekir. Eğitimde fırsat eşitliği kaynaklardan faydalanmak ya da onlara ulaşabilmekte eşit olmak şeklinde de tanımlanabilir. Bu tanımlara göre, eğitimde fırsat eşitliği kişilerin becerilerini hiçbir ayrışmaya ve engele maruz kalmadan en iyi şekilde geliştirebilmesi, eğitime yönelik hizmetlerden eşit şekilde faydalanabilme şansına sahip olması şeklinde tanımlanır.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın yayınladığı istatistiklerine göre 3.339.309 öğrenci eğitim dışında kaldı. Ülkemizde eğitim düzeyi; cinsiyete, coğrafi bölgeler, gelir seviyelerine ve okulların imkanlarına göre farklılık gösterir.

Sorular;

Bu durumda eğitimde yaşanan fırsat eşitsizliğine karşı ne gibi çözümler bulunabilir?

Eğitim almada geri planda kalmış bireyler nasıl topluma kazandırılmalıdır?

Yetenekli bireylerin kaybı nasıl engellenmelidir?

GELİŞEN TEKNOLOJİ VE EĞİTİM

Teknoloji asırlardır katlanarak ilerliyor. Ama uzun yıllarca dünyanın bu denli değişmesine, gelişmesine rağmen eğitimde hiç bir değişiklik olmadı. Özellikle ülkemizde kara tahtadan beyaz tahtaya geçmenin haricinde hiç bir değişiklik olmadı. Sanki tek sorun kalem yerine tebeşir kullanmamızmış gibi. Son zamanlarda eklenen en büyük şey ise akıllı tahtalar sanırım.

BU konuda dünya da yapılan en büyük atılımlardan biri khan acedemydir.

2008 yılında ABD de khan acedemy adında bir kuruluş kuruldu. Bu kuruluş tamamen ücretsiz herkesin kişisel gelişimden okul derslerine kadar her türlü bilgiye hızlıca ulaşmasını sağlıyor. Bu ve bunun gibi kuruluşlar aslında artık ilkel okullara çok da gerek kalmadığını gösteriyor.

SORULAR

Sizce teknolojinin gelişimi ile eğitimimde ki gelişmeler orantılı ilerliyor mu? İlerlemiyorsa bu orantısızlığın nedeni nedir?

Teknolojinin eğitime etkileri nelerdir?

Sizce teknoloji eğitimde nasıl kullanılmalı? Eğitim gelişen teknolojiye nasıl ayak uydurabilir?

Teknolojinin eğitime kötü etkileri ve eğitimde teknolojiyi kullanmanın riskleri nelerdir?

PANDEMİ DÖNEMİ VE EĞİTİM

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) 14 Eylül 2020 verilerine göre tüm dünyadaki öğrencilerin yüzde 49,9'u pandemiden olumsuz etkilenmektedir. Bu oran yaz aylarında azalırken eylül ayı itibarı ile tekrar yükselişe geçmiştir. Bu durum hem ülkelerin yaz sürecini akademik tatil olarak değerlendirmeleri hem de virüs yayılımının tekrar artması ile açıklanabilir.

Ülkeler, virüsten etkilenmelerine bağlı olarak okullarını ülke genelinde açma, bölgesel olarak açma, eğitime ara verme ya da çevrimiçi ortamlarda devam etme gibi çeşitli kararlar vermektedir. Hem yüz ölçümü hem de öğrenci sayısı fazla olan Kanada, Amerika ve Avusturalya gibi ülkelerde okullar, bölgesel olarak açıktır. Açık olmayan bölgelerde eğitim, uzaktan devam etmektedir. Diğer taraftan Rusya, Çin, İsveç, Norveç, Danimarka, Fransa, İtalya ise eğitime yüz yüze devam etmektedir. Mısır, Mali, Sudan gibi ülkeler de ise yaz tatili sürmektedir. Nepal, Hindistan, İran, Brezilya, Kolombiya gibi ülkelerde ise okullar virüs nedeniyle kapalıdır. Türkiye de ise okullar aşamalı ve seyreltilmiş şekilde açılacağı kararı alındı.

Her ülke kendi koşullarına uygun olarak pandeminin eğitim üzerindeki etkisini en aza indirmek için sürekli yeni karar ve uygulamaları hayata geçirmektedir. Yüz yüze eğitimin devam ettiği ülkelerde okullar sadece pandeminin yoğun olduğu bölge ve illerde kapatılmaktadır.

SORULAR

- 1) Pandemi döneminde Dünya'da ve Türkiye'de eğitim sisteminin verimliliği nasıldı?
- 2) Pandemi sonrasında okula başlayan öğrencilerin okula adapte süreci nasıl ilerledi?
- 3) Ülkemizde pandemi döneminde ki eğitim sistemi ile ilgili eksiklikleri nelerdi?
- 4) Pandemi döneminde öğrencilerin çektikleri zorluklar nelerdi?
- 5) O yıl sınava giren öğrencilerin başarı oranı önceki senelere göre nasıl değişti?
- 6) Pandemi döneminde ülkeler arası başarı oranının farklarının nedeni nelerdi?
- 7) Pandemi döneminde okullar uzaktan eğitime geçilmeseydi öğrenciler nasıl etkilenirdi?